

RAPORT
Z OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-
FINANSOWEJ
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO
ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ
W LUBARTOWIE
ZA OKRES
01.01.2021 – 31.12.2021

Lubartów 2022

Spis treści

I. Stan prawny i władze Szpitala	3
II. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Szpitala.....	7
III. Prognoza finansowa Szpitala na lata 2022-2024	19
IV. Czynniki ryzyka i zagrożeń.....	21

I. Stan prawny i władze Szpitala

Pełna nazwa: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubartowie

Skrócona nazwa: SPZOZ w Lubartowie

Podstawa prawna działalności Szpitala: Szpital funkcjonuje jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, którego Podmiotem Tworzącym jest Starostwo Powiatu Lubartowskiego.

Adres siedziby: 21-100 Lubartów, ul. Cicha 14

Dane rejestrowe: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubartowie jest wpisany do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000098568

REGON: 431219957 ; NIP: 714-163-28-75

Przedmiot działalności Szpitala: Przedmiotem działalności Szpitala jest świadczenie usług zdrowotnych dla mieszkańców województwa lubelskiego.

Kapitał zakładowy Szpitala: Stan kapitałów podstawowego i własnego Szpitala został przedstawiony poniżej:

Wyszczególnienie	Wartość na dzień 31.12.2019 roku	Wartość na dzień 31.12.2020 roku	Wartość na dzień 31.12.2021 roku
Kapitał podstawowy	10 783 520,41 zł	10 783 520,41 zł	10 783 520,41 zł
Kapitał własny	- 7 272 230,97 zł	- 19 323 392,93 zł	- 28 757 737,08 zł

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku jedynym „właścicielem” Szpitala było Starostwo Powiatu Lubartowskiego.

Kadra Kierownicza Szpitala: Na dzień 31 grudnia 2021 roku Kadra Kierownicza Szpitala składała się z 5 osób:

- mgr Mirosław Makarewicz – Dyrektor,
- lek. med. Tomasz Kędra – PO Zastępca Dyrektora ds. Lecznictwa,
- mgr inż. Marek Broniek – PO Zastępca Dyrektora ds. Technicznych
- mgr Sylwia Piętał – Główny Księgowy,
- mgr Agnieszka Brześcińska – Naczelną Pielęgniarką.

Rada Społeczna Szpitala: Na dzień 31 grudnia 2021 roku w skład Rady Społecznej wchodziły następujące osob:

1. Przewodniczący – Ewa Zybała,
2. Członkowie:
 - a. Przedstawiciel Wojewody Lubelskiego – Piotr Kaliszewski,
 - b. Przedstawiciele Powiatu Lubartowskiego:
 - Lucjan Mileszczyk,
 - Radosław Guz,
 - Jan Zaworski,
 - Jan Sławecki,
 - Tomasz Marzęda,
 - Wojciech Ślifirczyk.

Profil działalności i struktura organizacyjna Szpitala: Szpital prowadzi działalność na terytorium kraju w zakresie działalności leczniczej. Strukturę organizacyjną Szpitala tworzą:

- I. Oddziały
 1. Neurologiczny
 2. Pediatryczny
 3. Chorób Wewnętrznych
 4. Chorób Płuc
 5. Urologiczny
 6. Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej

7. Ginekologiczno-Położniczy
 8. Neonatologiczny
 9. Chirurgiczny Ogólny
 10. Intensywnej Terapii i Anestezjologii
- II. Poradnie
1. Centrum Medycyny Rodzinnej
 2. Poradnie Specjalistyczne
 3. Pracownia Diagnostyki Obrazowej
 4. Pracownia Endoskopii
 5. Medycyny Pracy

Sytuacja w zakresie zatrudnienia: Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na etaty w ostatnich latach przedstawiało się następująco:

Grupa zawodowa (etaty)	2019	2020	2021
Lekarze	37,33	40,44	43,79
Personel wyższy medyczny	16,42	18,90	19,69
Pielęgniarki	187,76	192,83	196,50
Położne	33,00	33,79	45,33
Ratownicy medyczni	31,92	40,17	47,42
Personel średni medyczny	5,58	5,92	6,98
Personel średni pozostały	19,33	19,58	20,83
Administracja	38,83	40,15	42,25
Salowe	71,83	65,75	55,67
Sanitariusze	13,00	18,92	22,75
Personel pozostały niższy	1,33	1,00	1,00
Personel techniczny	25,92	25,58	25,67
Personel gospodarczy	30,50	30,25	25,08
Razem	512,75	533,28	552,96

Podstawowy prawne Raportu: Raport sporządzono dla Powiatu Lubartowskiego na podstawie art. 53a ustawy o działalności leczniczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 295, z późn. zm.). Został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2020 i zawiera w szczególności analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej, prognozę na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Szpitala .

Analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej, dokonano na podstawie wskaźników ekonomiczno-finansowych ustalonych Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

II. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Szpitala

2.1. Analiza bilansu

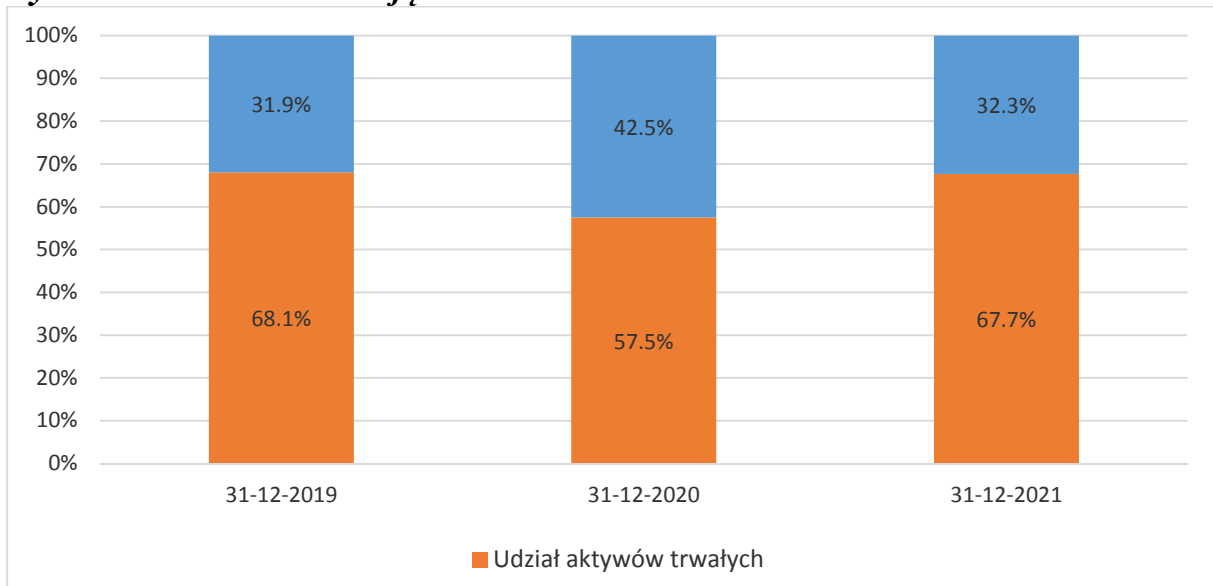
Na przestrzeni lat 2019-2021 wartość sumy bilansowej Szpitala uległa zwiększeniu. Wartość księgowa majątku wzrosła z 21,1 mln zł do 29,8 mln zł). W badanych latach strukturę majątkową w większości tworzyły aktywa trwałe, których kształtował się w przedziale od ok. 58 do ok. 68%. W trakcie 2020 r. udział aktywów obrotowych uległ wyraźnemu zwiększeniu z ok. 32% do blisko . 43%. Jednakże w 2021 r., na skutek zwiększenia wartości aktywów trwałych udział ten powrócił do poziomu ok. 32% (por. tabela 1, rysunek 1).

Tabela 1. Analiza składników bilansu w latach 2019-2021

<i>Aktywa</i>	<i>12.31.2019</i>	<i>12.31.2020</i>	<i>12.31.2021</i>	<i>Struktura 31.12.2019</i>	<i>Struktura 31.12.2020</i>	<i>Struktura 31.12.2021</i>
A. Aktywa trwałe	14 358 223,93	14 635 840,00	20 163 111,50	68,1%	57,5%	67,7%
B. Aktywa obrotowe	6 740 136,20	10 826 395,90	9 634 260,62	31,9%	42,5%	32,3%
I. Zapasy	570 129,98	923 800,73	1 981 267,23	2,7%	3,6%	6,6%
II. Należności krótko-terminowe	4 935 942,13	6 011 037,02	6 789 618,40	23,4%	23,6%	22,8%
III. Inwestycje krótko-terminowe	957 260,15	3 701 027,16	662 278,66	4,5%	14,5%	2,2%
IV. Rozliczenia międzyokresowe	276 803,94	190 530,99	201 096,33	1,3%	0,7%	0,7%
Aktywa razem (A+B)	21 098 360,13	25 462 235,90	29 797 372,12	100,0%	100,0%	100,0%
<i>Pasywa</i>	<i>12.31.2019</i>	<i>12.31.2020</i>	<i>12.31.2021</i>	<i>Struktura 31.12.2019</i>	<i>Struktura 31.12.2020</i>	<i>Struktura 31.12.2021</i>
A. Kapitał (fundusz) własny	-7 272 230,97	-19 323 392,93	-28 757 737,08	-34,5%	-75,9%	-96,5%
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	28 370 591,10	44 785 628,83	58 555 109,20	134,5%	175,9%	196,5%
I. Rezerwy na zobowiązania	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%	0,0%
II. Zobowiązania długoterminowe	819 383,54	14 327 752,00	25 327 643,93	3,9%	56,3%	85,0%
III. Zobowiązania krótkoterminowe	19 127 971,88	22 074 602,12	21 582 213,15	90,7%	86,7%	72,4%
IV. Rozliczenia międzyokresowe	8 423 235,68	8 383 274,71	11 645 252,12	39,9%	32,9%	39,1%
Pasywa razem (A+B)	21 098 360,13	25 462 235,90	29 797 372,12	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

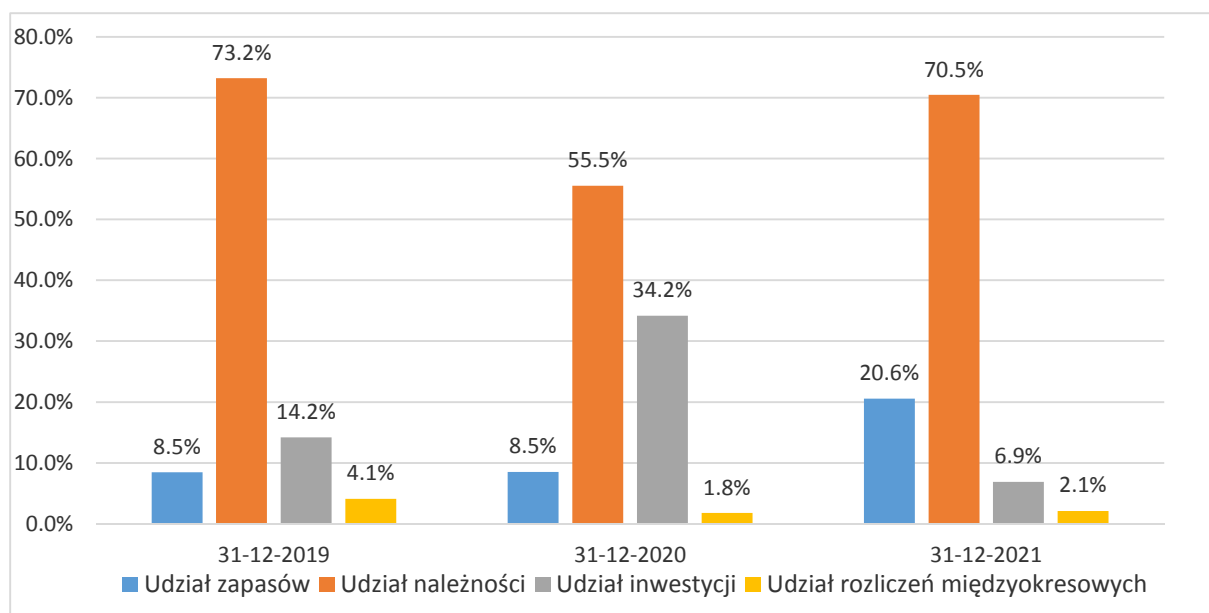
Rysunek 1. Struktura majątku w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

W latach 2019-2021 na aktywa obrotowe Szpitala składały się głównie należności z tytułu dostaw i usług. Znacznie mniejszym udziałem w strukturze aktywów odznaczały się zapasy, inwestycje krótkoterminowe i rozliczenia międzyokresowe (por. rysunek 2). W przypadku aktywów trwałych największe znaczenie na przestrzeni lat miały rzeczowe aktywa trwałe. Marginalną część z kolei stanowiły wartości niematerialne i prawne.

Rysunek 2. Struktura majątku obrotowego w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

Cechą charakterystyczną struktury majątku obrotowego Szpitala w latach 2019-2020 był niski poziom zapasów, który kształtował się na poziomie 8,5%. Udział ten wyraźnie wzrósł w 2021 r. Zmiana ta wskazuje na konieczność wzięcia pod uwagę nowego sposobu zarządzania, w wyniku którego doszłoby do skutecznego ograniczenia tempa wzrostu wartości tych składników majątku.

W badanych latach wartość aktywów ogółem Szpitala uległa zwiększeniu o 8,7 mln zł, z czego wzrost wartości aktywów trwałych wyniósł 5,8 mln zł, zaś obrotowych o 2,9 mln zł. Zmiana w obszarze majątku trwałego nie następowała jednak sukcesywnie. Wzrost wartości widoczny jest dopiero w trakcie 2021 r., co świadczy o priorytetowym nastawieniu Dyrekcji do realizacji polityki rozwojowej Szpitala. Warto odnotować, że w przeciągu zaledwie jednego, 2021 r., poziom aktywów trwałych zwiększył się aż o 5,5 mln zł, czyli o 38% (por. tabela 2).

Tabela 2. Zmiany pozycji bilansowych w latach 2019-2021

Aktywa	Zmiana 2019-2021		Zmiana 2019-2020		Zmiana 2020-2021	
	w PLN	w %	w PLN	w %	w PLN	w %
A. Aktywa trwale	5 804 887,57	40,4%	277 616,07	1,9%	5 527 271,50	37,8%
B. Aktywa obrotowe	2 894 124,42	42,9%	4 086 259,70	60,6%	-1 192 135,28	-11,0%
I. Zapasy	1 411 137,25	247,5%	353 670,75	62,0%	1 057 466,50	114,5%

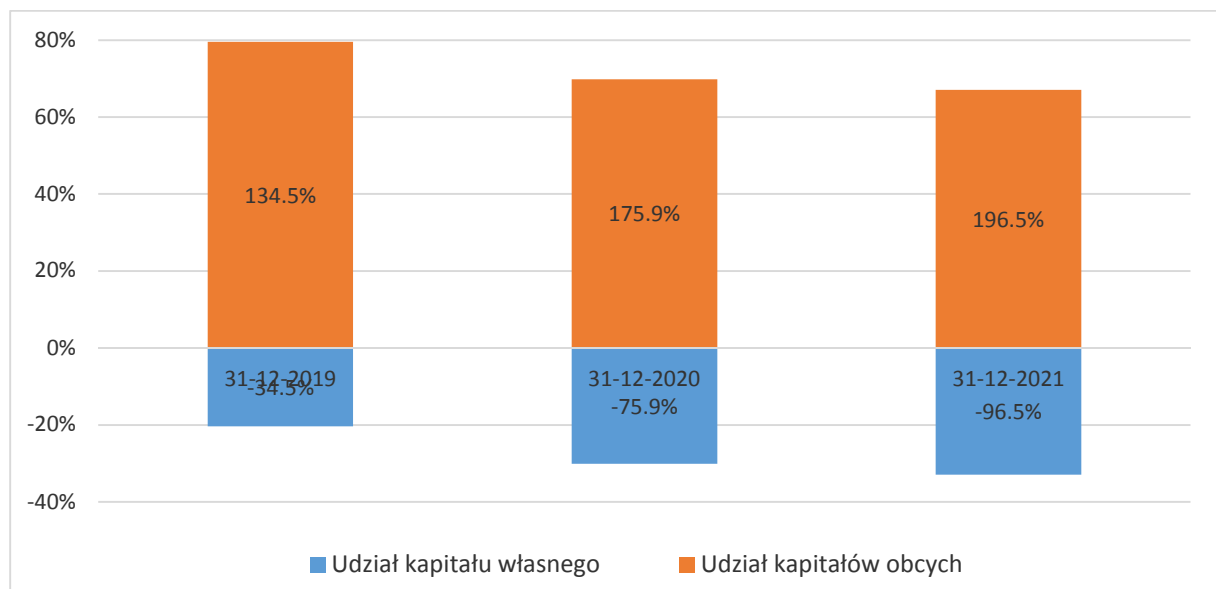
Raport z oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej SPZOZ w Lubartowie za 2021 rok

II. Należności krótkoterminowe	1 853 676,27	37,6%	1 075 094,89	21,8%	778 581,38	13,0%
III. Inwestycje krótkoterminowe	-294 981,49	-30,8%	2 743 767,01	286,6%	-3 038 748,50	-82,1%
IV. Rozliczenia międzyokresowe	-75 707,61	-27,4%	-86 272,95	-31,2%	10 565,34	5,5%
Aktywa razem (A+B)	8 699 011,99	41,2%	4 363 875,77	20,7%	4 335 136,22	17,0%
Pasywa	Zmiana 2019-2021		Zmiana 2019-2020		Zmiana 2020-2021	
	w PLN	w %	w PLN	w %	w PLN	w %
A. Kapitał (fundusz) własny	-21 485 506,11	295,4%	-12 051 161,96	165,7%	-9 434 344,15	48,8%
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	30 184 518,10	106,4%	16 415 037,73	57,9%	13 769 480,37	30,7%
I. Rezerwy na zobowiązania	0,00		0,00		0,00	
II. Zobowiązania długoterminowe	24 508 260,39	2991,1%	13 508 368,46	1648,6%	10 999 891,93	76,8%
III. Zobowiązania krótkoterminowe	2 454 241,27	12,8%	2 946 630,24	15,4%	-492 388,97	-2,2%
IV. Rozliczenia międzyokresowe	3 222 016,44	38,3%	-39 960,97	-0,5%	3 261 977,41	38,9%
Pasywa razem (A+B)	8 699 011,99	41,2%	4 363 875,77	20,7%	4 335 136,22	17,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

Z analizy struktury pasywów wynika, że we wszystkich latach Szpital całość aktywów finansował kapitałami obcymi (por. tabela 1, rysunek 3).

Rysunek 3. Struktura kapitału w latach 2019-2021

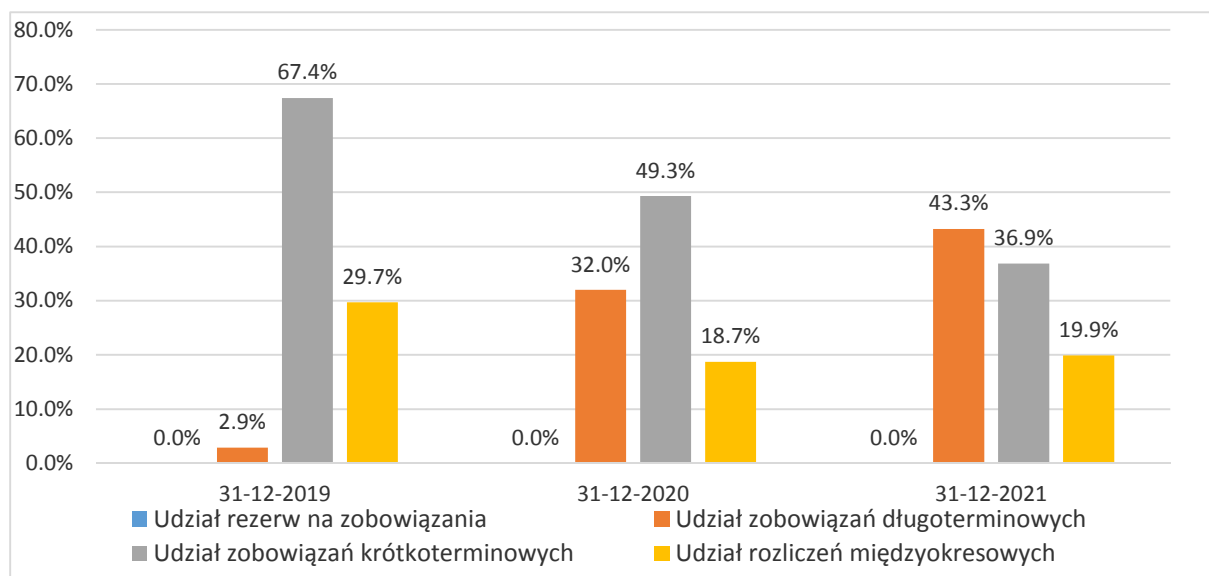
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

W analizowanym okresie struktura kapitałów obcych szpitala uległa zmianie. W badanych latach doszło do wyraźnego wzrostu wartości oraz udziału zobowią-

zań długoterminowych (zmiana z 2,9% do 43,3%). W tym samym czasie nastąpił wzrost wartości, przy równoczesnym zmniejszeniu udziału zobowiązań krótkoterminowych (z 67,4% do 36,9%) oraz rozliczeń międzyokresowych (zmiana z 29,7% do 19,9%) (tabela 2).

We wszystkich badanych latach niemal całość zobowiązań długoterminowych stanowiły kredyty i pożyczki. Główną pozycją w zobowiązaniach krótkoterminowych były natomiast zobowiązania bieżące (przede wszystkim z tytułu dostaw i usług). Mniejszą część kapitałów obcych krótkoterminowych stanowiły kredyty i pożyczki. Zauważalnym udziałem w kapitałach obcych odznaczały się rozliczenia międzyokresowe, głównie z tytułu pozyskanych środków UE (por. rysunek 4).

Rysunek 4. Struktura kapitałów obcych w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

W latach 2019-2021 największą część zobowiązań krótkoterminowych stanowiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług. Mniejszy udział miały kredyty i pożyczki. Jeszcze niższym udziałem odznaczały się zobowiązania z tytułu podatków i wynagrodzeń oraz fundusze specjalne.

Z uwagi na ujemny kapitał własny, we wszystkich badanych latach całość majątku Szpitala była finansowana kapitałami obcymi. Wg stanu na 31.12.2020 r. najbardziej znaczącą pozycją w kapitałach obcych Szpitala były zobowiązania krótkoterminowe. Warto także zwrócić uwagę na relatywnie wysoki poziom rozliczeń międzyokresowych. Świadczy o poszukiwaniu przez Szpital innych, alternatywnych w stosunku do kredytów i pożyczek, źródeł finansowania działalności rozwojowej.

2.2. Analiza rachunku zysków i strat

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubartowie prowadzi działalność w zakresie ochrony zdrowia na terenie Powiatu Lubartowskiego. Podstawowym źródłem dochodów są usługi medyczne świadczone na podstawie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Dodatkowe źródła przychodów pochodzą z realizacji odpłatnych świadczeń zdrowotnych na zlecenie osób prawnych

i fizycznych, odpłatnych badań profilaktycznych świadczonych na rzecz zakładów pracy, diagnostycznych dla NZOZ, sprzedaży posiłków oraz z wynajmu pomieszczeń szpitalnych.

W 2021 roku przychody ogółem wyniosły 93.654,00 tys. zł, z czego przychody ze sprzedaży podstawowej działalności osiągnęły poziom 86.756,77 tys. zł i składały się z następujących pozycji:

<i>Wyszczególnienie</i>	2021
A. Przychody netto ze sprzedaży	86 756 770,41
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	86 561 954,95
II. Zmiana stanu produktów	10 565,34
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	184 250,12

W latach 2019-2021 doszło do zdecydowanego wzrostu przychodów Szpitala. Ich wartość w trakcie analizowanego okresu wzrosła o blisko połowę, tj. o 27,8 mln zł (zmiana o 47,3%). (por. tabela 3).

Na uwagę zasługuje wzrost sprzedaży odnotowany w 2021 r., w trakcie którego poziom przychodów zwiększył się aż o 1/3. Wzrost przychodów widoczny był co prawda także w 2020 r., jednak jego dynamika była nieporównywalnie niższa. Ponadto, w trakcie 2020 r. doszło do wzrostu kosztów operacyjnych w tempie przekraczającym dynamikę przychodów. W konsekwencji Szpital pogłębił stratę ze sprzedaży. Odmienne, pozytywne tendencje można było zaobserwować w 2021 r., kiedy tempo wzrostu kosztów operacyjnych było niższe niż przychodów. Świadczy to o przemyślanej polityce proefektywnościowej Dyrekcji.

Tabela 3. Zmiany pozycji rachunku zysków i strat w latach 2019-2021

Wyszczególnienie	Zmiana 2019-2021		Zmiana 2019-2020		Zmiana 2020-2021	
	w PLN	w %	w PLN	w %	w PLN	w %
A. Przychody netto ze sprzedaży	27 845 742,12	47,3%	6 190 272,88	10,5%	21 655 469,24	33,3%
B. Koszty działalności operacyjnej	35 041 257,23	53,1%	10 777 980,54	16,3%	24 263 276,69	31,6%
I. Amortyzacja	2 873 657,60	260,7%	688 597,11	62,5%	2 185 060,49	122,0%
II. Zużycie materiałów i energii	3 185 733,49	39,5%	976 740,55	12,1%	2 208 992,94	24,4%
III. Usługi obce	7 080 852,12	45,7%	1 594 244,25	10,3%	5 486 607,87	32,1%
IV. Podatki i opłaty:	2 962,30	1,4%	5 942,70	2,8%	-2 980,40	-1,4%
V. Wynagrodzenia	18 708 396,34	54,5%	5 691 029,91	16,6%	13 017 366,43	32,5%
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	3 238 990,57	51,0%	1 576 530,71	24,8%	1 662 459,86	21,0%
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	-29 323,39	-8,1%	257 302,36	71,1%	-286 625,75	-46,3%
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-20 011,80	-27,7%	-12 407,05	-17,2%	-7 604,75	-12,7%

Raport z oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej SPZOZ w Lubartowie za 2021 rok

C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	<u>-7 195 515,11</u>	<u>101,8%</u>	<u>-4 587 707,66</u>	<u>64,9%</u>	<u>-2 607 807,45</u>	<u>22,4%</u>
D. Pozostałe przychody operacyjne	5 489 217,21	389,9%	2 140 242,74	152,0%	3 348 974,47	94,4%
E. Pozostałe koszty operacyjne	534 515,08	376,1%	3 219 257,59	2265,2%	-2 684 742,51	-79,9%
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	<u>-2 240 812,98</u>	<u>38,6%</u>	<u>-5 666 722,51</u>	<u>97,7%</u>	<u>3 425 909,53</u>	<u>-29,9%</u>
G. Przychody finansowe	-3 115,65	-93,9%	-1 811,26	-54,6%	-1 304,39	-86,6%
H. Koszty finansowe	1 300 108,46	1416,9%	492 321,13	536,5%	807 787,33	138,3%
I. Zysk (strata) brutto (F+G-H)	<u>-3 544 037,09</u>	<u>60,2%</u>	<u>-6 160 854,90</u>	<u>104,6%</u>	<u>2 616 817,81</u>	<u>-21,7%</u>
J. Podatek dochodowy	-4 790,00	-100,0%	-4 790,00	-100,0%	0,00	
K. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00		0,00		0,00	
L. Zysk netto (I-J-K)	<u>-3 539 247,09</u>	<u>60,0%</u>	<u>-6 156 064,90</u>	<u>104,4%</u>	<u>2 616 817,81</u>	<u>-21,7%</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

2.3. Analiza wskaźnikowa

Wskaźniki zyskowności

a. *Wskaźnik zyskowności netto (%) = wynik netto * 100% / przychody ogółem*

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do wygenerowania zysku. Poziom wskaźnika zyskowności netto świadczy o efektywności działalności w ramach wszystkich działalności: operacyjnej, pozostałej działalności operacyjnej i działalności finansowej. W przypadku SPZOZ w Lubartowie, na przestrzeni analizowanego okresu, wskaźnik ten przyjmował wartości poniżej zera. Oznacza to, że w każdym z badanych lat koszty funkcjonowania szpitala przewyższały przychody, które generowała jednostka.

- b. *Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) = wynik z działalności operacyjnej * 100% / przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne*

Wskaźnik rentowności działalności operacyjnej świadczy o efektywności działania podmiotu, uwzględniając jego działalność operacyjną i pozostałą działalność operacyjną. W przypadku SPZOZ w Lubartowie także w odniesieniu do tego wskaźnika zauważyć można niekorzystne, ujemne jego wartości.

- c. *Wskaźnik zyskowności aktywów (%) ROA = wynik netto * 100% / średni stan aktywów*

Wskaźnik ten określa poziom efektywności gospodarowania aktywami w celu generowania zysku. ROA informuje jaki zysk został wypracowany na bazie majątku przedsiębiorstwa. Niesie także informację o efektywności zarządzania majątkiem. Dodatnia wartość wskaźnika oznacza, że jednostka jest w dobrej kondycji finansowej i może efektywnie zarządzać swoimi aktywami w celu generowania zysku.

Wartości wskaźników w latach 2019-2020 przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Wskaźniki zyskowności w latach 2019-2021

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020	2021
1.	Wskaźnik zyskowności netto	-9,8%	-17,6%	-10,1%
	Ocena	0	0	0
2.	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	-9,6%	-16,7%	-8,6%
	Ocena	0	0	0
3.	Wskaźnik zyskowności aktywów	-30,6%	-51,8%	-34,1%
	Ocena	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Mimo niekorzystnych poziomów wszystkich przedstawionych w tabeli 4 wskaźników, warto odnotować, że w trakcie 2021 r. nastąpiła wyraźna poprawa

każdego z nich. Świadczy to o nowej koncepcji naprawczo-rozwojowej Dyrekcji, która zaczyna przynosić wymierne pozytywne rezultaty ekonomiczne.

Wskaźniki płynności

- a. *Wskaźnik bieżącej płynności = aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe / zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe*

Wskaźnik informuje o możliwości spłaty zobowiązań bieżących, w przypadku gdyby stały się natychmiast wymagalne, np. poprzez upłynnienie majątku obrotowego, bez konieczności upłynniania części aktywów trwałych. Optymalna wartość wskaźnika kształtuje się w granicach 1,20–2,00.

W przypadku analizowanego Szpitala w badanych latach wskaźnik ten kształtował się w przedziale od 0,34 do 0,48. Wskazuje to na ograniczoną możliwość do regulowania bieżących zobowiązań.

- b. *Wskaźnik szybkiej płynności = aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe - zapasy / zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe*

Wskaźnik ten jest uzupełnieniem wskaźnika bieżącej płynności. Informuje on o możliwościach spłacania krótkoterminowych zobowiązań aktywami o wysokiej płynności. Pożądana wartość tego wskaźnika wynosi od 0,8 do 1,2. W przypadku SPZOZ w Lubartowie wskaźnik ten w latach 2019-2021 kształtował się na poziomie od 0,31 do 0,44. Potwierdza to wysokie prawdopodobieństwo problemów

z szybkim regulowaniem zobowiązań (por. tabela 5).

Tabela 5. Wskaźniki płynności w latach 2019-2021

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
1.	Wskaźnik bieżącej płynności	0,34	0,48	0,44
	Ocena	0	0	0
2.	Wskaźnik szybkiej płynności	0,31	0,44	0,35
	Ocena	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Wskaźniki efektywności

- a. *Wskaźnik rotacji należności w dniach = średni stan należności z tytułu dostaw i usług x 365 / przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów*

Wskaźnik ten określa w ciągu ilu dni następuje wpływ należności z tytułu wykonania świadczeń zdrowotnych oraz z tytułu działalności pozostałej i informuje o tym, w jakim stopniu SP ZOZ kredytuje płatnika lub inne podmioty. W przypadku SPZOZ w Lubartowie, odbiorcą usług są w przeważającej części osoby fizyczne, natomiast płatnikiem – przede wszystkim NFZ. Wskaźnik ten ocenia oprócz sytuacji płynnościowej jakość współpracy z NFZ. Utrzymujący się przez dłuższy okres wysoki poziom tego wskaźnika zagraża bezpieczeństwu finansowemu.

- b. *Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach = średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x 365 / przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów*

Wskaźnik rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług informuje w jakim cyklu regulowane są zobowiązania wobec kontrahentów oraz jak zmienia się sytuacja płatnicza podmiotu. Dla utrzymania prawidłowych relacji z kontrahentami, wielkość wskaźnika powinna kształtować się na poziomie terminów płatności charakterystycznych dla sektora ochrony zdrowia. Za modelową relację uznaje się, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług równy jest wskaź-

nikowi rotacji należności. Wartości wskaźników w latach 2019-2021 przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Wskaźniki efektywności w latach 2019-2021

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020	2021
1.	Wskaźnik rotacji należności w dniach	25,8	30,2	26,7
	Ocena	3	3	3
2.	Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	53,4	53,2	25,1
	Ocena	2	2	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Na uwagę zasługuje wyraźne skrócenie cyklu rotacji zobowiązań, które nastąpiło w 2021 roku, w trakcie którego cykl ten uległ skróceniu aż o 28 dni. Świadczy to o uczciwym podejściu Dyrekcji do relacji z kontrahentami oraz poprawiającej się sytuacji finansowej podmiotu.

Wskaźniki zadłużenia

- a. *Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) = zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania x 100% / aktywa ogółem*

Wskaźnik informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność, natomiast zbyt niska może świadczyć o braku umiejętności w wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania jednostki dla zwiększenia efektywności jej działania. W przypadku SPZOZ w Lubartowie wskaźnik wg stanu na 31.12.2019 wynosił ponad 94%. W kolejnych latach jego wartość przekroczyła 140%. Oznacza to, że w okresie tym całość majątku Szpitala finansowana była kapitałami obcymi. Wskazuje to na bardzo wysoki poziom ryzyka finansowego.

- b. *Wskaźnik wypłacalności = zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania / fundusz własny*

Wskaźnik ukazuje stosunek zobowiązań do kapitału własnego, a dokładniej, ile razy zobowiązania przekraczają kapitał własny. Z uwagi na ujemny kapitał własny, wskaźnik ten we wszystkich badanych latach osiągnął poziom poniżej 0. Wartości wskaźników w latach 2019-2020 przedstawia poniższa tabela 7.

Tabela 7. Wskaźniki zadłużenia w latach 2019-2021

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
1.	Wskaźnik zadłużenia aktywów	94,5%	143,0%	157,4%
	Ocena	0	0	0
2.	Wskaźnik wypłacalności	-2,74	-1,88	-1,63
	Ocena	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Podsumowując, stwierdzić należy, że sytuacja ekonomiczno-finansowa SPZOZ w Lubartowie wg stanu na 31.12.2021 roku nie była korzystna. Szpital w dalszym boryka się z problemami w zakresie płynnościowym oraz cechuje się bardzo niekorzystnymi poziomami wskaźników zyskowności i zadłużenia. Warto jednak zwrócić uwagę na pozytywny trend zaobserwowany w trakcie 2021 r. w zakresie poprawy deficytowości oraz efektywności (skrócenie cykli rotacyjnych). Można zatem wyrazić pogląd, iż jeżeli nie zaistnieją nieprzewidziane zdarzenia, a presje płacowe pracowników zostaną opanowane, kolejne lata powinny przynieść stabilizację ryzyka finansowego oraz dalszą poprawę wskaźników zyskowności.

III. Prognoza finansowa Szpitala na lata 2022-2024

Prognoza przychodów

Okres prognozy finansowej obejmuje lata 2022-2024. W okresie prognozy zasadniczej przychody ze sprzedaży Szpitala będą wzrastały w rocznym tempie wynoszącym 5%. Wzrost ten będzie wynikiem zapowiadanego przez Rząd sukcesywnego zwiększenia nakładów na system ochrony zdrowia w Polsce.

Dodatkowe zwiększenie przychodów będzie efektem wdrożenia działań naprawczych i rozwojowych.

Wartość pozostałych przychodów operacyjnych będzie wynikała głównie z rozliczenia dotacji. Poziom przychodów finansowych będzie efektem lokowania przez Szpital wolnych środków finansowych na krótkoterminowych lokatach bankowych.

Prognoza kosztów

Podstawę prognozy kosztów stanowią dane za 2021 r. W przypadku niektórych pozycji przyjęto średnioroczny wzrost na poziomie 3% (podatki i opłaty oraz pozostałe koszty rodzajowe). W przypadku innych kosztów ich prognozowany poziom w dużej mierze wynika z wdrożenia działań naprawczo-rozwojowych.

W prognozie założono, że ekonomiczna charakterystyka kosztów działalności operacyjnej, prezentowała się będzie następująco:

- Koszty stałe: 100% kosztów amortyzacji, 20% kosztów zużycia materiałów i energii, 10% kosztów usług obcych, 100% kosztów podatków i opłat, 80% kosztów wynagrodzeń, 80% kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń, 100% pozostałych kosztów rodzajowych.
- Koszty zmienne: 80% kosztów zużycia materiałów i energii, 90% kosztów usług obcych, 20% kosztów wynagrodzeń, 20% kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń.

Wartość pozostałych kosztów operacyjnych wynosiła będzie wzrastała w tempie 3% rocznie. Poziom kosztów finansowych Szpitala stanowiły będą odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek (z uwzględnieniem prognozowanego wzrostu stawki WIBOR). Szczegółową prognozę rachunku zysków i strat zamieszczono w tabeli 8.

Tabela 8. Prognozowany rachunek zysków i strat Szpitala

Raport z oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej SPZOZ w Lubartowie za 2021 rok

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
A. Przychody netto ze sprzedaży	100 290 882,68	106 903 445,62	112 248 089,63
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	100 086 854,71	106 689 744,52	112 024 231,75
II. Zmiana stanu produktów	10 565,34	10 565,34	10 565,34
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	0,00	0,00	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	193 462,63	203 135,76	213 292,55
B. Koszty działalności operacyjnej	110 615 215,24	115 256 126,48	119 197 382,25
I. Amortyzacja	5 050 258,48	6 016 200,58	7 149 964,52
II. Zużycie materiałów i energii	14 093 206,42	15 329 935,93	15 943 133,36
III. Usługi obce	24 686 245,36	25 830 286,40	26 992 649,29
IV. Podatki i opłaty:	222 131,65	228 795,60	235 659,47
V. Wynagrodzenia	55 601 834,38	56 672 861,90	57 522 954,83
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	10 564 348,53	10 767 843,76	10 929 361,42
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	342 381,25	352 652,69	363 232,27
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	54 809,16	57 549,62	60 427,10
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-10 324 332,56	-8 352 680,86	-6 949 292,62
D. Pozostałe przychody operacyjne	8 289 083,46	9 809 083,46	11 424 083,46
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00	0,00
II. Dotacje	3 627 165,62	5 147 165,62	6 762 165,62
III. Inne przychody operacyjne	4 661 917,84	4 661 917,84	4 661 917,84
E. Pozostałe koszty operacyjne	696 929,46	717 837,34	739 372,46
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00	0,00
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00	0,00
III. Inne koszty operacyjne	696 929,46	717 837,34	739 372,46
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	-2 732 178,55	738 565,26	3 735 418,38
G. Przychody finansowe	6 622,79	6 602,51	10 233,00
I. Dywidenda i udziały w zyskach	0,00	0,00	0,00
II. Odsetki	6 622,79	6 602,51	10 233,00
III. Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	0,00	0,00
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00	0,00
V. Inne	0,00	0,00	0,00
H. Koszty finansowe	2 027 426,24	2 367 174,12	2 716 922,00
I. Odsetki	2 023 713,74	2 363 461,62	2 713 209,50
II. Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00	0,00
III. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00	0,00
IV. Inne	3 712,50	3 712,50	3 712,50
K. Zysk (strata) brutto (I+J.1-J.2)	-4 752 982,01	-1 622 006,35	1 028 729,38
L. Podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00
M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00
N. Zysk netto (K-L-M)	-4 752 982,01	-1 622 006,35	1 028 729,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

IV. Czynniki ryzyka i zagrożeń

W 2021 roku, podobnie jak w latach poprzednich najpoważniejszym ryzykiem i zagrożeniem dla działalności Szpitala była pandemia COVID-19 oraz sytuacja na rynku pracy. Obecnie najpoważniejszym zagrożeniem dla funkcjonowania Szpitala wydają się być kolejne presje płacowe pracowników oraz dynamiczna

sytuacja makroekonomiczna. Wysoka inflacja i rosnące poziomy stóp procentowych oraz spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego, mogą w konsekwencji przyczynić się do pojawienia się luki wartości pomiędzy wyceną procedur medycznych przez NFZ oraz realnymi cenami materiałów i poziomem płac. Rosnący WIBOR będzie powodował wzrost kosztów finansowych, które mogą „konsumować” wysiłki Dyrekcji w zakresie poprawy rentowności działalności operacyjnej.

Lubartów, dnia 31 maja 2022 roku